

Het Cartesius klimt!

SCHOOLPLAN

2020/2024 www.cartesius.espritscholen.nl

Inhoud

03	Inleiding		13	Pedagogisch-didactisch klimaat	
04	Wie we zijn			Pedagogisch klimaat	13
05	Waar we voor staan			Didactisch Klimaat	
	Missie en kernwaarden	05		Schoolklimaat en Veiligheid	
06	Onderwijsvisie en onderwijskundig beleid			Burgerschapsonderwijs	14
				Zorg en ondersteuning	15
				Kerndoelen en referentiekaders	
08	Ambities			Onderwijstijd en lessentabel	16
	Kernwaarde Aandacht	08	20	Financieel beleid en sponsorbeleid	
	Zorg en begeleiding			Personeelsbeleid	
	Kernwaarde Ontplooiing	08		Professionele leergemeenschappen	22
	Leerlingparticipatie			Funciemix	23
	Kernwaarde Flexibiliteit	09		Jaargesprekken	
	Blended learning in bovenbouw havo			Opleidingschool en bevoegdheid docenten	
	Kernwaarde Kwaliteit	10		Vertegenwoordiging vrouwen in de schoolleiding	
	Kwaliteitszorg en resultaten		24	Kwaliteitszorg	
	De Cartesius-les			Doelen	
	Kernwaarde Wereldburgerschap	11	25		
	Internationalisering				
	Duurzaamheid				

Inleiding

Voor u ligt het schoolplan voor de periode 2020-2024 dat op een logische manier voortborduurde op ons vorige schoolplan 2016-2020. Het nieuwe schoolplan betekent geen complete omwenteling van koers. Onze missie en kernwaarden zijn gelijk gebleven maar dit nieuwe schoolplan geeft op basis van de opgedane ervaringen nog duidelijker richting aan. Het verschaft leerlingen en ouders inzicht in onze drijfveren en biedt aan medewerkers kaders en richting voor hun werk. Het is leidend voor onze keuzes de komende vier jaren.

.....

‘We zijn met elkaar in beweging en proberen steeds te verbeteren wat verbetering behoeft.’

.....

De titel van dit schoolplan is Het Cartesius klimt. Deze titel verwijst naar de verschillende ladders die centraal staan in het gedachtegoed van de Transformatieve School en het streven om leerlingen te laten klimmen op de schoolladder. De titel drukt ook de ambitie van het Cartesius Lyceum uit om als gehele school te blijven ‘klimmen’ op elk gebied.

.....

De ambitie om ons onderwijs te verbeteren, de ambitie om de resultaten te verbeteren, de ambitie om ons personeelsbeleid te verbeteren.

.....

Dit ligt allemaal besloten in deze titel en ook het feit dat we met elkaar in beweging zijn en steeds proberen te verbeteren wat verbetering behoeft.

Waar dit schoolplan het beeld schetst van het Cartesius Lyceum in 2024 zal het jaarlijkse activiteitenplan de concrete invulling per jaar geven.

Om bovengenoemde ambities waar te kunnen maken, is het belangrijk dat schoolleiding, docenten en onderwijsondersteunend personeel zij aan zij optrekken en dat ook leerlingen en hun ouders gehoord worden in dit proces. Al deze geledingen zijn dan ook betrokken bij het evalueren van het vorige schoolplan en bij de

totstandkoming van dit schoolplan. Over de afzonderlijke onderdelen in dit plan is overleg geweest met het voltallig personeel, de medezeggenschapsraad, de leerling- en oudergeleding van de MR. Na instemming van de medezeggenschapsraad is dit Schoolplan door de schoolleiding vastgesteld.

Daarnaast dient dit document als wettelijke verantwoording aan de externe stakeholders, waaronder de Inspectie van het onderwijs. Om die reden wordt het Schoolplan vanzelfsprekend ook gepubliceerd op Vensters voor verantwoording. Kritische succesindicatoren daarbij zijn het kwaliteitskader zoals vastgelegd door de Inspectie, alsmede de cyclus van tevredenheidsonderzoeken onder ouders, leerlingen en medewerkers.

Ik dank iedereen die meegewerkt heeft aan de totstandkoming van dit plan.

Sandra Niemeijer
Rector Cartesius Lyceum

Wie we zijn

Het Cartesius Lyceum is een ambitieuze school waar innovatie en traditie hand in hand gaan. Wij staan voor inclusiviteit en wereldburgerschap en dat zie je terug in onze diverse leerlingenpopulatie en ons onderwijsaanbod met o.a. onze uitwisselingen met andere scholen in Europa.

Het Cartesius Lyceum is een kleinschalige school voor havo, atheneum en gymnasium waar leerlingen, medewerkers (en ouders) elkaar stimuleren in hun ontwikkeling. Wij willen onze leerlingen uitdagen en prikkelen om zich te ontplooiën tot zelfbewuste jongvolwassenen die weten wat zij willen en kunnen. In een veilige omgeving willen wij kwalitatief goed onderwijs bieden waarbij een open leerhouding centraal staat. Een open houding naar elkaar en naar de samenleving kenmerkt ons, waarbij we steeds verbinding zoeken met die samenleving, op kleine schaal binnen Amsterdam, op grotere schaal in een internationale context.

Cartesius Lyceum maakt deel uit van Esprit Scholen dat zich sterk maakt voor multicultureel, dynamisch en internationaal onderwijs. De scholen die deel uitmaken van Esprit Scholen bieden een gevarieerd onderwijsaanbod: van Basis (BO) tot en met Voortgezet Onderwijs; van PrO via VMBO (LWOO) tot en met Gymnasium, inclusief een internationale school en een tweetalig VWO. Esprit Scholen heeft een Onderwijsmanifest 2018-2022 vastgesteld, dat een onderlegger vormt voor dit schoolplan en waarin beschreven wordt wat Esprit Scholen wil betekenen voor onze leerlingen in en rond Amsterdam; voor de ouders van onze leerlingen en voor onze medewerkers. In de

plannen wordt beschreven hoe de scholen deze maatschappelijke en onderwijskundige opdracht concretiseren en willen waarmaken. De afspraken die de schoolleiders met het College van Bestuur maken, sluiten daarop aan.

Waar we voor staan

Missie en kernwaarden

Het Cartesius Lyceum bereidt leerlingen optimaal voor op vervolgonderwijs door kwalitatief goed onderwijs aan te bieden. Het Cartesius Lyceum wil leerlingen echter méér aanbieden en meegeven dan alleen een diploma.

Ons streven is het volgende leerlingprofiel:

Een leerling van het Cartesius is nieuwsgierig en ondernemend, zelfbewust en sociaal. Hij ontdekt zijn talenten en krijgt bij ons de kans die te benutten.

Om dit te bereiken, zullen we de komende jaren gefaseerd ons onderwijs zo inrichten:

- dat de leerling gedifferentieerd kennis verwerft en leert door instructie van een vakdocent, blended learning, projectonderwijs en vakoverstijgende opdrachten;
- dat de leerling meegenomen wordt in het proces door het creëren van eigenaarschap en leerlingparticipatie;
- dat de leerling maatschappelijke betrokkenheid ontwikkelt met betrekking tot grote thema's (op stedelijk, landelijk en internationaal niveau) en actualiteiten.

AANDACHT
KWALITEIT
FLEXIBILITEIT
ONTPLOOIING
WERELDBURGERSCHAP

KERNWAARDEN

Onderwijsvisie en onderwijskundig beleid

Op het Cartesius Lyceum is elke leerling welkom, ongeacht huidskleur, religie, seksuele voorkeur of sociaal-maatschappelijke achtergrond. We koesteren onze diversiteit als groot goed en zien het als meerwaarde dat de leerlingen op onze school niet opgroeien in een omgeving waarin iedereen op elkaar lijkt, maar dat leerlingen ervaren dat er een breed palet aan achtergronden, opvattingen en meningen is. Dat brede perspectief op de wereld biedt het Cartesius Lyceum elke leerling. In een veilige omgeving bieden wij kwalitatief goed onderwijs waarbij een open leerhouding centraal staat. Een open houding naar elkaar en naar de samenleving kenmerkt ons. We hebben een holistische kijk op onderwijs. Zowel de kwalificatie als de persoonsvorming en socialisatie zijn belangrijk om te ontwikkelen en om te klimmen op de schoolladder (Ilias el Hadioui, Transformatieve school).

Wij geven hier vorm aan door wereldburgerschap een belangrijke plek in te laten nemen in ons onderwijs. Bij het project-

onderwijs in de onderbouw en bij onze cultuureducatie vormt burgerschap een belangrijke rode draad. Leerlingen worden uitgedaagd na te denken over hun eigen rol en bijdrage aan hun eigen klas, aan het Cartesius Lyceum, aan Amsterdam en zelfs aan de wereld. Alle leerlingen van de onderbouw volgen het Cultuurtraject waarin zij per leerjaar diverse culturele activiteiten ondernemen zoals theater-, film- en museumbezoek. Dit traject staat beschreven in ons Cultuurbeleidsplan. Door de vele uitwisselingen die we hebben met andere scholen in Europa dagen we onze leerlingen uit om hun grenzen te verleggen en bieden we hen een kans om interculturele competenties te ontwikkelen. We dagen leerlingen op school uit om medeverantwoordelijk te zijn voor het onderwijs dat we geven en het pedagogisch klimaat dat er is, door leerlingen een stem te geven in de leerlingenraad, als klassenvertegenwoordiger, in het havo-parlement of

bij de jongerenrechtbank. We laten zien dat we niemand uitsluiten door ruim aandacht te geven aan Paarse Vrijdag.

Onze docenten kiezen bewust voor het Cartesius Lyceum en deze onderwijsvisie en hebben net als de leerlingen een groot gevoel voor verantwoordelijkheid en een onderzoekende houding. We staan open voor nieuwe inzichten

‘Onze leerlingen gaan aan het einde van hun schoolloopbaan vol zelfvertrouwen de maatschappij in’

over onderwijs en onderzoeken in bijvoorbeeld PLG's (professionele leergemeenschappen) hoe we het onderwijs aan onze leerlingen nog beter kunnen aanbieden. Als opleidingsschool leiden we jaarlijks tientallen nieuwe docenten op met het gedachtegoed van John Hattie, die de volgende adviezen geeft: “Kijk naar je lesgeven door de ogen van een leerling” en “Help leerlingen hun eigen leraar te worden.” Daarvoor is essentieel dat een docent goede feedback geeft en vraagt en door het evalueren van het effect van zijn handelen op de leerling, continu probeert die impact te vergroten. Onze docenten zijn zich bewust van hun voorbeeldfunctie en van het feit dat zij deel uitmaken van een professioneel team. Zij bieden leerlingen de structuur waarbinnen zij kunnen

groeien en hun self-efficacy kunnen ontwikkelen. In onze visie op didactiek staan vier elementen centraal: samenwerkend leren, projectmatig leren, klassikaal leren en zelfstandig leren. Wij willen een zorgzame school zijn, met duidelijke regels en een plezierig leer- en werkklimaat.

Onze leerlingen gaan aan het einde van hun schoolloopbaan vol zelfvertrouwen de maatschappij in. Zij kennen hun kwaliteiten en valkuilen en weten hoe zij een vervolgstudie het beste aan kunnen pakken. Wij hebben hen hierop voorbereid door al vanaf klas 1 tijdens de mentorlessen leerlingen te leren plannen en leren leren en door hen uit te dagen op hun eigen leerproces te evalueren tijdens de OLM-gesprekken (gesprekken tussen ouders, leerling en mentor). De reflectiemomenten na afloop van bijvoorbeeld de projecten maken hen bewust van de rol die zij in groepswork hebben vervuld. In de bovenbouw werken decaan en mentor samen om de leerlingen tijdens de lessen Loopbaanoriëntatie en -begeleiding te helpen met het kiezen van een goede vervolgopleiding. Zij hebben geleerd om hun verantwoordelijkheid te nemen en bij te dragen aan een duurzame toekomst.

Ambities

Uit de hierboven geformuleerde visie volgen een aantal ambities die wij de komende jaren verder willen ontwikkelen.

■ KERNWAARDE AANDACHT

Zorg en begeleiding

We vinden het belangrijk dat onze leerlingen zich gezien en gehoord voelen omdat leren het beste gaat als onze leerlingen de school en hun medeleerlingen als een prettige en veilige omgeving voelen. Om de pedagogische cultuur in school te verbeteren zijn we in 2019 gestart met een meerjarig traject van de Transformatieve School. Deze gemeenschappelijke aanpak moet de komende jaren verankerd worden en breed gedragen worden.

Leerlingenzorg is de afgelopen jaren onderhevig geweest aan veel personele wisselingen. Duidelijkheid in de structuur van begeleiding is een van onze prioriteiten de komende jaren. De mentor neemt een centrale rol in bij de begeleiding. Verder zijn er coördinatoren leerlingzaken, die de leerlingenzorg van een bepaalde laag onder hun hoede nemen en de mentoren ondersteunen. Voor de leerlingen die meer zorg nodig hebben, is een zorgcoördinator aanwezig (vanaf 2020-2021 is die taak belegd bij twee personen) om te regelen dat

die zorg extern wordt aangeboden. Vanaf schooljaar 2020-2021 is er bovendien weer een Remedial Teacher in dienst die leerlingen kan ondersteunen bij moeilijkheden op het gebied van taal en lezen en zullen er steunlessen zijn voor leerlingen waardoor zij ook op cognitief gebied ondersteund worden en we op die manier een ononderbroken ontwikkeling mogelijk maken.

In klas 1 en 2 zijn de steunlessen vooral gericht op de kernvakken Nederlands, wiskunde (inclusief rekenen) en Engels en vanaf klas 3 zullen steunlessen aangeboden worden voor vrijwel alle eindexamenvakken. Deze steunlessen zijn voor alle leerlingen toegankelijk, op vrijwillige basis en worden door onze eigen docenten gegeven. De steunlessen dienen ervoor om eventuele achterstanden weg te werken maar ook om beter te kunnen afstemmen op het ontwikkelingsniveau van de leerlingen indien dat in de klassensituatie onvoldoende mogelijk is. Extra uitleg of extra oefening kan op maat aangeboden worden. De combinatie van vaklessen en steunlessen zorgt

ervoor dat het onderwijs meer wordt afgestemd op de ontwikkeling en behoeften van leerlingen. Begeleiding wordt ook door leerlingen zelf gedaan: door peerleaders maar ook door de Cartesius-coaches. Tijdens de mentorlessen is er veel aandacht voor reflectie op en inzicht in eigen handelen. Dit is een vast onderdeel bij de gesprekken met de ouders en leerlingen, de zogenaamde OLM-gesprekken (gesprekken tussen ouders, leerling en mentor). Ook is er tijdens de mentorlessen maar ook tijdens reguliere vaklessen veel aandacht voor het ontwikkelen van executieve functies.

■ KERNWAARDE ONTPLOOIING

In de onderbouw zijn er naast reguliere vaklessen jaarlijks vier projecten. Tijdens die projectlessen werken leerlingen in groepjes en zijn zij zelfstandig aan het werk, binnen en buiten de school.

Leerlingen hebben daarnaast binnen de Cartesius Academie keuze uit diverse modules, zoals extra sport of Cambridge Engels. VWO-leerlingen worden uitgedaagd met het vak Klassieke Cultuur en in de bovenbouw Big History. Ze kunnen deelnemen aan diverse olympiades (wiskunde, scheikunde) en in de onderbouw nemen ze deel aan de Kangoeroewedstrijd.

Leerlingparticipatie

Leerlingparticipatie is erg belangrijk op het Cartesius Lyceum en heeft de afgelopen jaren ook steeds meer vorm gekregen. We dagen leerlingen op school uit om medeverantwoordelijk te zijn voor het onderwijs dat we geven en dat gebeurt bijvoorbeeld door de leerlingenraad, het havo-parlement, de klassen-vertegenwoordigers in de onderbouw, de leerlingen in de MR en de jongerenrechtbank.

Verder is er een systeem van peerleaders: leerlingen uit de bovenbouw die gekoppeld worden aan een brugklas en de leerlingen in die klassen ondersteunen bij hun start op onze school. Dit gaan we uitbreiden de komende jaren met een systeem van Cartesius-coaches. Leerlingen die ook vakinhoudelijk ondersteuning kunnen bieden aan andere leerlingen.

■ KERNWAARDE FLEXIBILITEIT

Wij gaan ervan uit dat variatie in didactiek en zelfregie bij leerlingen motiverend werken. Daarom bieden we onze leerlingen keuzes en maatwerk.

Voor alle leerlingen geldt dat zij steunuren kunnen kiezen voor vakgerichte ondersteuning als dat nodig is en gewenst. Ook kunnen ze voor extra uitdaging kiezen zoals bijvoorbeeld het volgen van Cambridge Engels.

We breiden ons didactisch repertoire uit, waarbij we de ervaring van het online onderwijs inzetten. Het blended learning-principe biedt ons mogelijkheden tot differentiatie.

Blended learning in bovenbouw havo

Voor havo 4 en havo 5 gaan we flexibiliteit in het rooster aanbieden vanaf schooljaar 2020-2021.

We maken onderscheid tussen contact- en werklessen. Door de leerling een keuze te bieden tussen verschillende werklessen, kunnen we het rooster in elkaar schuiven. Zo kunnen we voor de havisten het aantal tussenuren verminderen en de eindtijd van een schooldag vervroegen. Bovendien bieden we hen keuzemomenten in het rooster, waardoor we meer eigenaarschap over het leerproces bij de leerlingen zelf neerleggen.

Het flexibele rooster is een middel om een aantal doelen te bereiken:

- Het versterken van de leercultuur;
- Het vergroten van de autonomie van leerlingen en daarmee de self-efficacy en de motivatie van de leerlingen;
- Het bieden van maatwerk: ondersteuning waar nodig en gewenst en ruimte geven waar mogelijk;
- Het verbeteren van de resultaten op de havo-afdeling.

In het schooljaar 2020-2021 starten we met een flexibel rooster voor havo 4 en 5. Als deze werkwijze succesvol is, overwegen we om dit rooster ook in de vwo-afdeling te gaan gebruiken.

■ KERNWAARDE KWALITEIT

Kwaliteitszorg en resultaten

De afgelopen drie jaar heeft het Cartesius Lyceum te maken met tegenvallende examenresultaten voor vooral de havo-afdeling. Onze ambitie is om de komende jaren deze resultaten weer terug te krijgen boven de norm die de inspectie stelt.

Belangrijk daarvoor is dat we enerzijds onze zorg en begeleiding verbeteren (zie hierboven onder kernwaarde Aandacht) maar anderzijds ook onze kwaliteitszorg tegen het licht houden.

We doen kwaliteitsmetingen (zie hoofdstuk Kwaliteitszorg) maar de uitkomst hiervan gebruiken wij nog onvoldoende structureel voor de verdere verbetering van ons onderwijs. Om de resultaten van ons onderwijs te verbeteren, willen we de komende jaren werken aan strategisch kwaliteitsmanagement, waarbij er binnen de school sprake is van een professioneel werkklimaat, waarbij feedback geven en ontvangen onderdeel is van elk proces, elke medewerker een lerende houding heeft en zich houdt aan afspraken. Alle kwaliteitsactiviteiten vinden cyclisch plaats en worden onderling in verband gebracht en vormen op die manier ons kwaliteitsbeleid. We gaan werken met een data-team dat ons helpt om data-geïnformeerd te gaan werken en de jaarlijkse gesprekken met de vaksecties zullen op basis van deze data gevoerd worden zodat we meer opbrengstgericht kunnen werken.

Daarnaast willen we nadrukkelijk kijken naar onze manier van lesgeven. We hebben daarom geformuleerd hoe de ideale Cartesius-les eruit ziet.

De Cartesius-les

Om de self-efficacy van leerlingen te vergroten, is het goed om als team gezamenlijk op te trekken en voorspelbare eisen aan leerlingen te stellen. Onze didactische cultuur dient samenhang te vertonen met onze visie en onze pedagogische cultuur. Daarom werken we de komende jaren aan de Cartesius-didactiek met ons 'wereldonderwijs'.

Onze ambitie is dat we in 2025 een eigen succesvolle manier van lesgeven ontwikkeld hebben: ons Wereldonderwijs. In onze lessen ontdek je hoe je zo goed, leuk en nuttig mogelijk leert én hoe je het beste uit jezelf haalt. Op het Cartesius Lyceum:

- Leer je in en van de echte wereld en niet alleen maar uit de boeken;
- Werk je samen met andere leerlingen in projectlessen en vaklessen aan opdrachten die veel eigen initiatief en onderzoek vragen;
- Luister je niet alleen naar de uitleg van een docent, maar leer je vooral door actief mee te doen in de les en ontdek je soms zelf (onder de begeleiding van de docent) de lesstof;
- Werk je niet altijd alleen of altijd in een groepje, maar is er afwisseling tussen alleen, in een duo, in een groepje en klassikaal werken. Je zit afwisselend in de klas, het computerlokaal, de projectruimte, het praktijklokaal of op een plek buiten het schoolgebouw;
- Krijg je extra hulp als je een vak moeilijk vindt en extra uitdaging als je een vak juist makkelijk vindt. Er wordt gekeken naar wat jij nodig hebt.

■ KERNWAARDE WERELDBURGERSCHAP

Internationalisering

Internationalisering past bij onze kernwaarde wereldburgerschap. In het Onderwijsmanifest van Esprit Scholen staat de volgende tekst die het Cartesius Lyceum van harte onderschrijft:

Internationalisering en wereldburgerschap:

Kwalificatie, socialisatie en persoonsvorming

– de doeldomeinen van het onderwijs – hebben elk een internationale dimensie. Onze leerlingen bewegen zich in een internationale context en digitale wereld die niet gemarkeerd wordt door grenzen. Een globaliserende maatschappij vraagt om een grensoverschrijdende scope van Esprit Scholen. Actuele wereldgebeurtenissen, een internationale oriëntatie en sociale samenhang krijgen een prominente plek in ons dagelijkse onderwijs. Wij willen onze leerlingen toerusten met internationale en interculturele competenties. Voor nú en de toekomst.

Internationalisering heeft de afgelopen jaren een grote ontwikkeling doorgemaakt. Leerlingen hebben volop de mogelijkheid om leerlingen uit andere landen te ontmoeten (uitwisselingen, Erasmusplus Projecten, werkweken).

Leerlingen die deelgenomen hebben aan Erasmus+-projecten vormen onze ambassadeurs en stralen uit dat zij zich bewust zijn van de kracht van diversiteit en inclusie en dat ze trots zijn op wie wij samen zijn.

Daarnaast streven we ernaar om leerlingen ook dichterbij huis kennis te laten maken met andere culturen. We rusten onze leerlingen toe om mee te kunnen doen en bij te dragen aan een pluriforme samenleving. De ontwikkeling van wereldburgerschap gaat door middel van het creëren van gelijke kansen en het benutten van de mogelijkheden die

ons onderwijs biedt, zoals het opdoen van veel en brede kennis, het ontwikkelen van communicatieve vaardigheden én het stimuleren van een open, respectvolle houding.

In de onderbouw worden projecten gekoppeld aan thema's die zowel burgerschapsonderwijs bieden als een internationaal karakter hebben. Het project migratie is hier een goed voorbeeld van. Deze vorm van internationalisering krijgt de komende jaren nog meer aandacht. Maatschappelijke projecten krijgen een internationaal karakter, waarbij de nadruk ligt op het leren omgaan met mensen uit andere culturen. De stad Amsterdam biedt ons een unieke leercontext door het internationale karakter van de stad.

We zullen tevens experimenteren met de mogelijkheid om internationale uitwisselingen (voor een deel) ook virtueel vorm te geven met de scholen in Europa waar we mee samenwerken.

Duurzaamheid

Duurzaamheid raakt aan onze kernwaarde (wereld)burgerschap omdat wij onze leerlingen willen leren verantwoord met de omgeving en het milieu om te gaan. Onze school is milieubewust gerenoveerd in 2011 en we besparen bijvoorbeeld energie door zuinige lampen en goede isolatie. Er zijn de afgelopen jaren verdere initiatieven geweest op het gebied van duurzaamheid. Zo zijn er zonnepanelen op de daken van de school geïnstalleerd en hebben we afscheid genomen van de wegwerpbekertjes.

Voor de komende periode van vier jaar nemen wij ons voor om extra stappen te zetten op het gebied van duurzaamheid door bijvoorbeeld gescheiden afval in te zamelen (op uitdrukkelijk verzoek van de leerlingen uit de leerlingenraad) en ons afval en met name het plastic verpakkingsmateriaal tot een minimum te beperken.

Voor onze kantine hebben wij in 2019 de Gouden Schoolkantine-schaal ontvangen en het streven is om die waardering te behouden.

Bovenstaande actiepunten hebben vooral een voorbeeldfunctie maar ook de educatieve rol die de school kan bieden op het gebied van duurzaamheid willen we vergroten. Binnen verschillende projecten kan duurzaamheid aan de orde komen, maar ook binnen vaklessen. Onderwerpen als voedingsleer, consumeren en de effecten ervan, je eigen footprint en ontbossing worden bij diverse vakken behandeld. Er zal gekeken worden naar de mogelijkheid om aan deze onderwerpen praktische activiteiten te koppelen, waardoor betrokkenheid en bewustwording vergroot wordt bij leerlingen.

Pedagogisch-didactisch klimaat

Pedagogisch klimaat

Op het Cartesius Lyceum dragen we uit dat iedereen welkom is en geaccepteerd wordt. Om in ons dagelijks werk dit blijvend te kunnen uitdragen, besteden wij regelmatig aandacht aan de vraag welk gedrag wij van leerlingen willen zien en of wij onszelf ook aan dit gedrag houden. Alle medewerkers binnen het Cartesius Lyceum zijn zich ervan bewust dat zij een voorbeeldfunctie vervullen. Al onze medewerkers volgen het professionaliseringstraject: "De Transformatieve School". Zij ontwikkelen een actief stimulerende houding binnen en buiten de klas die gericht is op het vergroten van de self-efficacy van leerlingen en het klimmen op de schoolladder.

Vanuit een duidelijk en breed gedragen normatief kader begeleiden we leerlingen in hun ontwikkeling. De Cartesius Code vormt een gedragscode waar in 7 regels gewenst gedrag van personeel en leerlingen beschreven staat. Deze Cartesius Code hangt in elk lokaal en wordt door iedereen gerespecteerd.

Didactisch Klimaat

Wij streven ernaar dat onze kernwaarden zichtbaar zijn in onze lessen. Dit betekent dat docenten lessen op logische wijze opbouwen, dat zij hun lesplannen en handelen afstemmen op het beoogde niveau en dat zij de informatie die zij hebben over leerlingen gebruiken voor een nog beter resultaat. Aandacht voor elke leerling, de zorg dat elke leerling zijn talenten kan ontplooiën en de kwaliteit die nodig is zodat leerlingen de eindstreep halen op het hoogste niveau dat voor hen haalbaar is. Wij gebruiken Magister als leerlingvolgsysteem.

De komende jaren is onze ambitie om in onze lessen een nog eenduidiger didactisch klimaat neer te zetten en dit hebben wij omschreven als de Cartesius-les (zie ambities).

De docent creëert een leerklimaat waarin leerlingen actief en betrokken zijn en is in staat te differentiëren om het beoogde leerdoel te behalen.

Schoolklimaat en Veiligheid

Onze school moet een plek zijn waar leerlingen en personeelsleden zich thuis voelen en een gevoel van veiligheid ervaren. Het Cartesius Lyceum wil een plek zijn waar iedereen respectvol, prettig en vriendelijk met elkaar omgaat. In ons schoolveiligheidsplan is vastgelegd wat onze uitgangspunten zijn op het gebied van veiligheid, hoe wij de veiligheid waarborgen en wie de functionarissen zijn binnen dit gebied. Om de sociale veiligheid te monitoren nemen we elk jaar bij onze leerlingen vragen af omtrent hun gevoel van veiligheid en welzijn in het leerlingtevredenheidsonderzoek. De uitkomsten gebruiken wij om een plan van aanpak te maken.

Er is een anti-pestbeleid dat op de website van de school gepubliceerd is en onze vertrouwenspersonen zijn aanspreekpunt bij pesten. De namen van de vertrouwenspersonen zijn te vinden op de website en in de schoolgids.

Burgerschapsonderwijs

Burgerschapsonderwijs neemt een belangrijke plek in in het onderwijs op het Cartesius Lyceum. In het begin van dit schoolplan staat bij het formuleren van onze onderwijsvisie:

Wij geven hier vorm aan door wereldburgerschap een belangrijke plek in te laten nemen in ons onderwijs. Bij het projectonderwijs in de onderbouw vormt burgerschap een belangrijke rode draad. Leerlingen worden uitgedaagd na te denken over hun eigen rol en bijdrage aan hun eigen klas, aan het Cartesius Lyceum, aan Amsterdam en zelfs aan de wereld. Door de vele uitwisselingen die we hebben met andere scholen in Europa dagen we onze leerlingen uit om hun grenzen te verleggen en bieden we hen een kans om interculturele competenties te ontwikkelen. We dagen leerlingen op school uit om medeverantwoordelijk te zijn voor het onderwijs dat we geven en het pedagogisch klimaat dat er is, door leerlingen een stem te geven in de leerlingenraad, als klassenvertegenwoordiger, in het havo-parlement of bij de jongerenrechtbank. We laten zien dat we niemand uitsluiten door ruim aandacht te geven aan Paarse Vrijdag.

.....

‘Het Cartesius Lyceum heeft een taal- en dyslexiebeleid waarin omschreven staat hoe omgegaan wordt met leerlingen met dyslexie en leerlingen met taalachterstanden’

.....

Zorg en ondersteuning

Op onze website is een overzicht geplaatst van de ondersteuning die het Cartesius Lyceum kan bieden:
https://cartesius.espritscholen.nl/fileadmin/user_upload/Overzicht_ondersteuning_CL.pdf

Het Cartesius Lyceum telt ongeveer 700 leerlingen. Elke klas heeft een mentor, de h/v brugklassen zelfs twee mentoren, die ingeroosterde mentoruren hebben met hun klas. De brugklassen hebben daarnaast ook nog twee peerleaders, bovenbouwleerlingen die de mentor in die klas ondersteunen. We hebben een eenjarige brugperiode, met havo-vwoklassen (voor leerlingen met een havo-advies of havo/vwo-advies) en vwo-klassen. In de tweede klas zitten leerlingen in een 2 havo-, 2 atheneum of 2 gymnasium-klas.

Onze lessen zijn 60 minuten en dat biedt leerlingen de gelegenheid om aan het einde van de les al aan het huiswerk te beginnen, onder begeleiding van de docent.

Daarnaast starten we in schooljaar 2020/2021 met een systeem van steunlessen bij alle vakken, zoals omschreven onder de ambitie bij kernwaarde aandacht, en zetten we leerlingen in als Cartesius-coach. Elk jaar nemen we in de onderbouw havo en vwo en in havo 4 de DIA-toetsen af voor taal en rekenen. Onze RT'er analyseert deze gegevens en zoekt samen met de mentor naar een passende oplossing als er hiaten zichtbaar worden. Het Cartesius Lyceum heeft een taal- en dyslexiebeleid waarin omschreven staat hoe omgegaan wordt met leerlingen met dyslexie en leerlingen met taalachterstanden. Dit beleid is te vinden op de website van de school.

Kerdoelen en referentiekaders

In de onderbouw werken we met een PTO (programma van toetsing onderbouw), in de bovenbouw met een PTA (programma van toetsing en afsluiting).

In het PTO ligt het aantal summatieve toetsen, het aantal toetsen dat een cijfer oplevert, vast. In deze toetsen worden de kerndoelen van de vakken getoetst en bij het vak Nederlands wordt rekening gehouden met het referentieniveau voor taal. Daarnaast krijgen leerlingen formatieve toetsen die gericht zijn op hun ontwikkeling en groei en waarop zij gerichte feedback krijgen. Beide soorten toetsen worden weergegeven in het PTO. Het streven is om het aantal formatieve toetsen te vergroten en het aantal summatieve toetsen te verlagen.

Ook in het PTA worden summatieve toetsen en praktische opdrachten aangegeven. Alle verplichte schoolexamenonderdelen komen terug in het PTA.

De referentieniveaus voor taal, rekenen en Engels worden getoetst door de DIA-toetsen die in de onderbouw elke jaar worden afgenomen. Waar nodig krijgt een leerling extra begeleiding op deze onderdelen tijdens de steunlessen of door onze remedial teacher. Vanaf schooljaar 2020-2021 willen wij bovendien een taaltoets aanbieden aan de leerlingen in de vierde klassen.

Onderwijstijd en lessentabel

Op het Cartesius Lyceum bieden wij een breed palet aan vakken aan en alle leerstofgebieden, die op grond van de wet onderwezen moeten worden en die er zorg voor dragen, dat de verschillende terreinen van ontwikkeling aan de orde komen. Ons streven is om die ontwikkeling te ondersteunen door leerlingen de kans te bieden op verschillende wijzen zich de stof eigen te maken. Dit wordt omschreven bij de ambities onder 'Cartesius-les.'

Verder bieden wij activiteiten die de brede ontwikkeling bevorderen, zoals vakoverstijgend project-onderwijs, Big History of de modules in de Cartesius Academie. Heeft het Cartesius Lyceum een cultuurbeleid, is wereld-burgerschap erg belangrijk en besteden we aandacht aan voeding, gezondheid en veiligheid (Gezonde school).

GEPLANDE ONDERWIJSTIJD SCHOOLJAAR 2020 /2021

HV	les/week	Aantal lesweken	les 60 min	Verplichte ingeroosterde activiteiten	Geprogrammeerde onderwijstijd	Prognose lesuitval	Prognose onderwijstijd	Wettelijke norm	Verskil incl. % uitval	Verskil excl. % uitval
H1	28,0	37,80	1058	92	1150	2,0%	1129	1000	129	150
V1	29,0	37,80	1096	92	1188	2,0%	1166	1000	166	188
HV2	29,8	37,80	1125	50	1175	2,0%	1152	1000	152	175
G2	29,0	37,80	1096	50	1146	2,0%	1124	1000	124	146
HV3	31,0	37,80	1172	58	1230	3,5%	1189	1000	189	230
G3	31,5	37,80	1191	58	1249	3,5%	1207	1000	207	249
H4	24,9	37,80	940	115	1055	3,5%	1022	1000	22	55
V4	25,9	37,80	978	106	1084	3,5%	1050	1000	50	84
H5	20,2	37,80	682	158	840	3,5%	816	700	116	140
V5	24,9	37,80	940	93	1033	3,5%	1000	1000	0	33
V6	20,3	37,80	686	158	844	3,5%	820	700	120	144

TOTAAL GEPROGRAMMEERDE ONDERWIJSTIJD (UREN)

	CL	Verplicht	Verskil	
HAVO	5450	4700	750	13,77 %
VWO	6516	5700	816	12,52 %
Gymnasium	6544	5700	844	12,90 %

LESSENTABEL ONDERBOUW

VAKKEN VERPLICHT DEEL		HV1	HAVO2/ VWO2**	HAVO3/ VWO3**	VWO1*	G2	G3
NED		3	2,5	3	2,5	2	2
EN		2	2,5	2,5	2	2	2
WISKUNDE		3	3	2,5	3	2	2,5
	Totaal kernvakken	8	8	8	7,5	6	6,5
MENS & NATUUR	biologie	1	1,5	1,5	1	1,5	1,5
leergebied: science	natuurkunde	0	0	2	0	0	2
	scheikunde	0	0	2	0	0	2
	science / NaSk	0,5	2	0	0,5	1	0
	informatica	1	0	0	1	0	0
	Totaal	2,5	3,5	5,5	2,5	2,5	5,5
MENS EN MAATSCHAPPIJ	aardrijkskunde	1,5	1,5	1	1,5	1,5	1
leergebied: burgerschap	geschiedenis	2	1,5	1	2	1,5	1
	economie	0	0	1,5	0	0	1,5
	totaal	3,5	3	3,5	3,5	3	3,5
KUNST EN CULTUUR	drama/muziek	1,5	1,5	0	1,5	1,5	0
leergebied: kunst en cultuur	kunst	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5
	Totaal	3	3	1,5	3	3	1,5
SPORT EN BEWEGEN		3	2,25	1,5	3	1,5	1,5
Totaal verplicht deel		20	19,75	20	19,5	16	18,5
Differentieel deel:	Frans	2	2	0	2	1	0
	Duits	1	1	2	1	1	1
	Spaans	0	2	2	0	2	1
	klassieke talen	0	0	0	1,5	4	4
	begeleidingsuren mentoraat	1	1	1	1	1	1
	steunlessen voor meerdere vakken	3	3	5	3	3	5
	projectuur	1	1	1	1	1	1
	bèta-uur			0			0
Totaal aantal uren Diff. deel		8	10	11	9,5	13	13
	geplande onderwijstijd	28	29,75	31,0	29	29	31,5

LESSENTABEL HAVO BOVENBOUW

Deel	Vak	HAVO 4	HAVO 5
		Gem	Gem
GE	Nederlands	3,0	2,8
GE	Engels	2,5	2,8
GE	maatschappijleer	1,5	0,0
GE	ckv	1,0	0,0
GE	LO	1,5	0,8
GE	LOB/mentoraat	1,0	1,0
GE	projectonderwijs	1,0	0,0
EXTRA	steunles meerdere vakken	5,0	5,0
CM	geschiedenis	3,0	2,0
CM	Duits	3,0	2,8
CM	Spaans	3,0	2,8
CM	aardrijkskunde	2,5	2,8
CM	maatschappijwetenschappen	2,5	2,8
CM	kunst	2,0	2,8
EM	wiskunde A	2,0	2,8
EM	wiskunde B	3,0	2,8
EM	economie	3,0	2,75
EM	bedrijfseconomie	2,0	2,75
EM	geschiedenis	3,0	2,0
EM	aardrijkskunde	2,5	2,8

Deel	Vak	HAVO 4	HAVO 5
		Gem	Gem
NG	wiskunde A	2,0	2,75
NG	wiskunde B	3,0	2,8
NG	biologie	3,0	2,8
NG	scheikunde	2,0	2,8
NG	natuurkunde	3,0	2,8
NG	aardrijkskunde	2,5	2,8
NT	wiskunde B	3,0	2,8
NT	natuurkunde	3,0	2,8
NT	scheikunde	2,0	2,8
NT	informatica	3,0	2,0

LESSENTABEL VWO BOVENBOUW

		VWO 4	VWO 5	VWO 6
Deel	Vak	Gem	Gem	Gem
GE	Nederlands	3,0	2,5	2,0
GE	Engels	2,0	2,5	2,0
GE	Frans		3,0	2,8
GE	Duits	3,0	3,0	2,0
GE	Spaans	3,0	3,0	2,0
GE	Latijn	3,0	3,0	2,8
GE	LO	1,5	1,5	0,8
GE	maatschappijleer	1,5	0,0	0,0
GE	CKV	1,0	0,5	0,0
GE	mentoruur/LOB	1,0	1,0	1,0
GE	big history	1,0	1,0	0,0
EXTRA	steunles meerdere vakken	5,0	5,0	5,0
CM	geschiedenis	2,0	3,0	2,0
CM	wiskunde A	2,5	2,5	2,75
CM	wiskunde C	2,5	2,0	2,0
CM	aardrijkskunde	2,5	2,5	2,0
CM	maatschappijwetenschappen	2,0	2,0	2,8
CM	moderne vreemde taal	2,0	3,0	2,8
CM	Grieks	3,0	3,0	2,75
CM	Latijn	3,0	3,0	2,75
CM	kunst	3,0	2,5	2,0
EM	wiskunde A	2,5	2,5	2,75
EM	wiskunde B	3,0	3,0	2,8

		VWO 4	VWO 5	VWO 6
EM	economie	2,0	2,5	2,75
EM	geschiedenis	2,0	3,0	2,0
EM	aardrijkskunde	2,5	2,5	2,0
NG	wiskunde A	2,5	2,5	2,75
NG	wiskunde B	3,0	3,0	3,0
NG	biologie	2,5	2,0	2,8
NG	scheikunde	2,0	2,5	2,0
NG	natuurkunde	2,0	2,5	2,8
NG	aardrijkskunde	2,5	2,5	2,0
NT	wiskunde B	3,0	3,0	2,8
NT	natuurkunde	2,0	2,5	2,8
NT	scheikunde	2,0	2,5	2,0
NT	informatica	2,0	2,5	2,0

Financieel beleid en sponsorbeleid

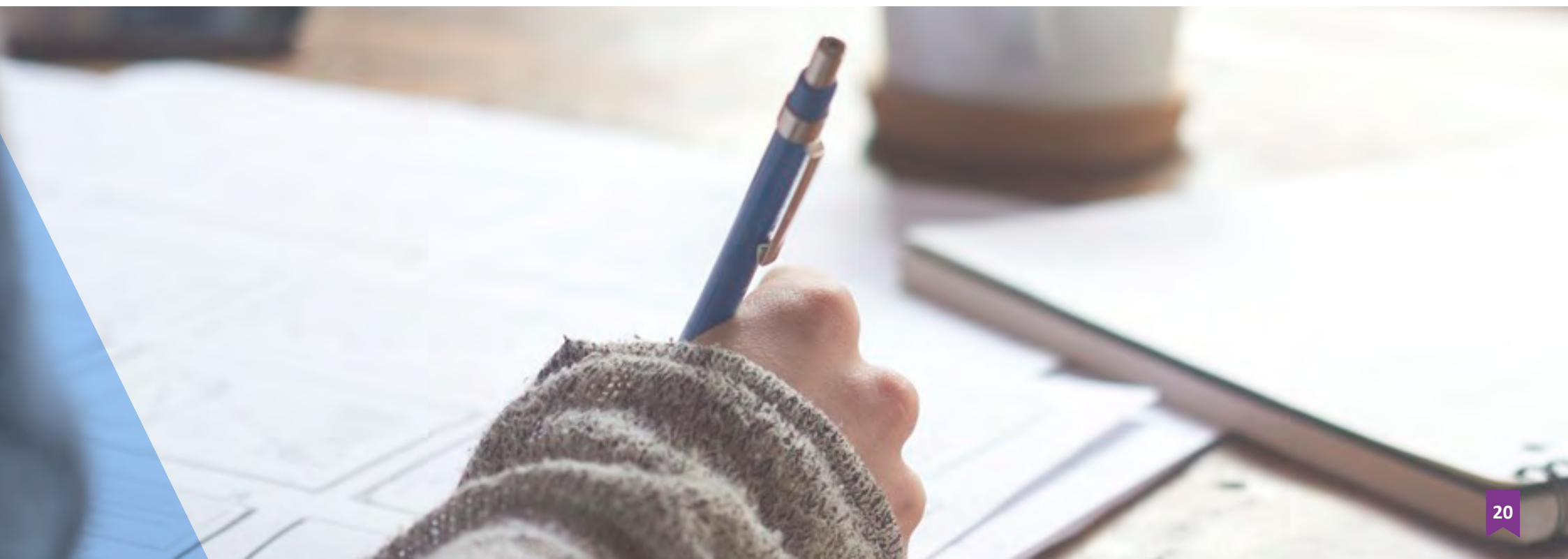
Het Cartesius Lyceum is een school met een gezond financieel fundament, als onderdeel van de Esprit Scholen. Vanuit de beleidskeuzes die gemaakt worden, wordt steeds de bijpassende financiële verantwoording gekozen. De ambitie is om realistisch en verantwoord te begroten en de financiële verantwoording voor bepaalde budgetten laag in de organisatie te leggen. Het Cartesius Lyceum maakt geen gebruik van sponsoring en is dit ook niet van plan.

.....

‘Het Cartesius Lyceum is een school met een gezond financieel fundament, als onderdeel van de Esprit Scholen’

.....

Personeelsbeleid

Het Cartesius Lyceum biedt een veilige leeromgeving voor leerlingen met een goed pedagogisch klimaat waarin we onze leerlingen uitdagen en stimuleren om hun talenten te ontwikkelen. We hebben daarvoor docenten nodig die kunnen inspireren, motiveren en boeien en leerlingen zelfvertrouwen kunnen geven. Om dit te bereiken streven we naar een professionele leercultuur. Om optimaal ruimte te bieden aan professionalisering, is een leercultuur nodig waarin continu verbeteren, openheid, veiligheid en kwetsbaarheid om fouten toe te geven, centraal staan. We zijn bewust gericht op het vergroten en met elkaar verbinden van het leren en het leervermogen van individuen en groepen. Er is permanente aandacht voor innovatie, het stimuleren van initiatieven en van samenwerking, het vertonen van voorbeeldgedrag door de docenten en de schoolleiding en door professionalisering als gezamenlijke verantwoordelijkheid.

Het creëren van een leercultuur vraagt dat iedereen daarin verantwoordelijkheid neemt passend bij zijn of haar rol en functie. Verder wordt het onderwijs-ondersteunend personeel een leergang aangeboden, waarin de leerbehoefte van de OOP'er centraal staat en die gekoppeld is aan het schoolplan.

Het personeelsbeleid is gericht op de ontwikkeling van deze professionele organisatie en persoonlijke competenties en is weergegeven in ons

Professionaliseringsbeleid (2017-2021). Nieuwe docenten bieden we een driejarig inductietraject om hen hierbij te begeleiden. Onderlinge intervisie vormt hier een belangrijk onderdeel van.

Het Cartesius Lyceum maakt verder als onderdeel van Esprit Scholen gebruik van het Strategisch HR-beleid van Esprit met daarin drie HR hoofdthema's: Professionalisering, Duurzame inzetbaarheid en vitaliteit en als derde Leiderschap. Ons personeel is het fundament van onze organisatie. Daarom willen wij graag ons huidige personeel blijven binden en boeien en goed personeel kunnen vinden. Om dit te kunnen bereiken, zullen we de komende jaren blijven investeren in aantrekkelijk werkgeverschap. Wij geloven erin dat dit meer betekent dan alleen het naleven van de CAO of

het bieden van een passend salaris. Juist vanwege de sfeer, cultuur, collegialiteit, ontwikkelmogelijkheden, opleidingskansen of begeleiding en coaching werken mensen werkelijk met trots en betrokkenheid op het Cartesius Lyceum. Daarom gaan wij voor groeikansen voor iedereen zodat elke medewerker de mogelijkheid heeft om met plezier bij ons te (blijven) werken.

We zijn blij dat bij het medewerkersonderzoek in 2020 de betrokkenheid en bevlogenheid hoog was, de tevredenheid duidelijk gestegen ten opzichte van de meting uit 2017 en dat ook de werkdruk minder hoog werd ervaren. Uiteraard is het ons doel om dat bij de meting in 2023 te handhaven.

Professionele leergemeenschappen

Op basis van het jaarlijkse activiteitenplan worden jaarlijks PLG'S (professionele leergemeenschappen) samengesteld. Groepen docenten worden gevormd die onderdelen van dit activiteitenplan uitwerken en onderzoeken in de PLG. De afgelopen jaren hebben wij al ruimschoots ervaring opgedaan en de positieve effecten van deze vorm van leren en samenwerken in de school gezien. Elk voorjaar presenteren de PLG's hun bevindingen en leggen zij verantwoording af aan elkaar en de schoolleiding over de bestede uren en de uitkomst van hun onderzoek.

Functiemix

In het Convenant Leerkracht van Nederland zijn afspraken gemaakt over het verbeteren van het loopbaanperspectief voor docenten en het belonen van kwaliteit met als doel de aantrekkelijkheid van het beroep te verhogen. Een van de afspraken betreft het percentage LB- LC- en LD-functies en binnen de Esprit Scholen zijn hier met de GMR afspraken over gemaakt. Vergeleken met de streefmix die binnen Esprit is afgesproken, scoort het Cartesius Lyceum te laag op het percentage LC-docenten en te hoog op het percentage LD-docenten. Het streven zal de komende jaren zijn het percentage LC-docenten te vergroten. Het percentage LD-docenten zal door natuurlijk verloop verlaagd worden. Jaarlijks wordt bekeken hoeveel ruimte er is om het aantal LC-functies uit te breiden. De docenten worden daarvan op de hoogte gesteld

en krijgen de kans te solliciteren naar de beschikbare functies.

Beoordeling geschiedt n.a.v. de functieladder die binnen Esprit is vastgesteld. Meegewogen wordt ook de beoordeling die leerlingen hebben gedaan. De docent vraagt aan twee klassen voorafgaand aan het gesprek om feedback en reflecteert daarop.

.....
 ‘De afgelopen jaren hebben wij ruimschoots ervaring opgedaan en de positieve effecten van leren en samenwerken in de school gezien’
 .....

Jaargespreekken

Het streven is dat de leidinggevenden elk jaar met de personeelsleden een jaargespreek voeren. Vast onderdeel in dat gesprek is de persoonlijke ontwikkeling van de medewerker, de opleidingen of cursussen die de medewerker kan volgen om zijn bekwaamheid te onderhouden. Ook het welzijn en de werkdruk komen standaard ter sprake, evenals de inzet en collegialiteit van de medewerker. Bij onderwijzend personeel beoordelen leerlingen ook voorafgaand aan het gesprek lessen en deze beoordelingen worden meegenomen in het persoonlijk ontwikkelplan. Lesbezoeken door leidinggevenden worden beoordeeld m.b.v. een digitale observatietool (DOT-ELOO) die het mogelijk maakt managementgegevens op sectieniveau, afdelingsniveau en zelfs schoolniveau te verkrijgen.

.....

‘Vast onderdeel in het jaargespreek is de persoonlijke ontwikkeling van de medewerker, de opleidingen of cursussen die de medewerker kan volgen om zijn bekwaamheid te onderhouden’

.....

Opleidingsschool en bevoegdheid docenten

In de visie van de school is het opleiden van nieuwe collega's een integraal onderdeel van de onderwijstaak. De eigen onderwijs-ontwikkeling krijgt zo een impuls door de nieuwe inzichten en ontwikkelingen die de school in worden gebracht. Esprit Scholen vormt een opleidingsschool en ook het Cartesius Lyceum leidt studenten van de Universiteit van Amsterdam en de Hogeschool van Amsterdam op. In het kader van hun opleiding geven studenten ook zelfstandig les aan een aantal klassen en dit beïnvloedt het percentage bevoegde docenten.

Op de teldatum 1 oktober 2019 werd negenentachtig procent van de lessen bevoegd gegeven en de overige elf procent door docenten in opleiding, waarvan in grote meerderheid door docenten die al een tweedegraads bevoegdheid hebben en in opleiding zijn voor eerstegraads docent. Daar waar medewerkers nog niet volledig bevoegd zijn, verwachten wij dat de medewerkers een bevoegdheid halen. Over de duur en de inhoud van de opleiding worden afspraken gemaakt tijdens de jaargespreekken.

Vertegenwoordiging vrouwen in de schoolleiding

Op het Cartesius Lyceum is in schooljaar 2019-2020 vijftig procent van het personeelsbestand vrouw, vijftig procent man. Ook in de schoolleiding is deze verhouding op die manier aanwezig.

Kwaliteitszorg

Het Cartesius Lyceum werkt met een jaarlijks activiteitenplan waarin de doelen uit het schoolplan vertaald worden naar concrete stappen voor dat specifieke schooljaar. De activiteitenplannen worden door de teams samengesteld en door de directie, met instemming van de MR vastgesteld. De plannen worden elk jaar in het voorjaar geëvalueerd, voordat de aanzet voor het nieuwe activiteitenplan gegeven wordt. In het nieuwe activiteitenplan worden ook de uitkomsten van de PLG's meegenomen (zie boven).

Evaluatiegegevens worden verder gevormd door de jaarlijkse leerlingtevredenheidsonderzoeken, de evaluaties van lessen door leerlingen, de medewerker tevredenheidsonderzoeken, de onderzoeken naar de tevredenheid van ouders en de evaluaties van lesbezoeken bijgehouden in DOT-Eloo.

Cartesius Lyceum maakt verder onderdeel uit van Esprit Scholen. Het is de ambitie van Esprit Scholen om het onderwijs blijvend te verbeteren. Daartoe onderzoekt niet alleen elke school afzonderlijk haar kwaliteit, maar doen we dat als scholen ook regelmatig onderling.

De kwaliteit van elke school dient vanzelfsprekend te voldoen aan de basiseisen die de overheid stelt. De schoolleiding, het College van Bestuur en uiteindelijk de Onderwijsinspectie letten daarop. Maar Esprit Scholen wil méér leveren dan alleen de basiskwaliteit. In het Onderwijsmanifest van Esprit is een aantal ambities geformuleerd die we gezamenlijk voor onze leerlingen, ouders en medewerkers in en om Amsterdam willen bereiken. Het gaat hier om thema's zoals 'grenzenloos leren' en 'samenwerking met de omgeving.' De ambities van het onderwijsmanifest zijn verweven in de kwaliteitszorg van Esprit Scholen.

.....
 'Het is de ambitie van Esprit Scholen om het onderwijs blijvend te verbeteren. Daartoe onderzoekt niet alleen elke school afzonderlijk haar kwaliteit, maar doen we dat als scholen ook regelmatig onderling'
 .....

Dit schoolplan is het vertrekpunt voor de kwaliteitszorg. Binnen Esprit Scholen wordt de kwaliteitszorg op verschillende manieren geëvalueerd:

- Jaarlijks bevragen we onze leerlingen en tweejaarlijks de ouders via digitaal in te vullen enquêtes over de kwaliteit van ons onderwijs. De uitkomsten zijn beschikbaar via www.scholenopdekaart.nl Ook bevragen we de medewerkers op hun mening en ervaringen over de school en het bestuur. De uitkomsten van de enquêtes worden op de school besproken, vervolgens door de schoolleiding gerapporteerd aan en besproken met het College van Bestuur. Waar nodig maken wij afspraken ter verbetering en voegt het College van Bestuur daarvoor eventueel de benodigde middelen bij.
- Tweejaarlijks maken wij aan de hand van een gestandaardiseerde vragenlijst een zelfevaluatie van de belangrijkste aspecten van de geleverde onderwijskwaliteit. Door het werken met gestandaardiseerde vragen kunnen wij onze resultaten vergelijken en bespreken met de overige scholen binnen het bestuur.
- Iedere drie jaar bezoekt een groep collega's van andere Esprit Scholen de school (opgeleide auditoren) die onderzoeken of de door ons geschreven zelfevaluatie valide is. Dit noemen we Collegiaal Waarderende Kwaliteitsonderzoeken (cwko's). De resultaten van het onderzoek helpen ons om de onderwijskwaliteit binnen de school te verbeteren. Op deze manier leren we vanuit een positieve invalshoek van en met elkaar door kennis te nemen van vernieuwingen en veranderingen.

Doelen

De komende jaren zijn onze doelen op het gebied van kwaliteitszorg

---

- Het taalbeleid heeft een nieuwe impuls gekregen en het beleidsplan taal wordt vernieuwd, waarbij de nieuwe situatie met aanbod van steunlessen in de aanpak verwerkt wordt en leidt tot betere resultaten. Deze resultaten zijn zichtbaar in de voortgangstoetsen van DIA-taal die jaarlijks afgenomen worden. Gegevens over de taalvaardigheid van leerlingen worden bijgehouden in Magister. Begeleiding van taalzwakke leerlingen wordt door de remedial teacher vormgegeven en binnen de steunlessen Nederlands.
- We doen kwaliteitsmetingen maar de uitkomst hiervan gebruiken wij nog onvoldoende structureel voor de verdere verbetering van ons onderwijs. Om de resultaten van ons onderwijs te verbeteren willen we de komende jaren werken aan strategisch kwaliteitsmanagement, waarbij er binnen de school sprake is van een professioneel werkklimaat, waarbij feedback geven en ontvangen onderdeel is van elk proces, elke medewerker een lerende houding heeft en zich houdt zich aan afspraken.
- We gaan werken met een speciaal data-team dat de school kan helpen om meer data-geïnformeerd te gaan werken. Dit team wordt getraind door de Rijksuniversiteit Utrecht.
- Jaarlijks is er een gesprek met alle secties waarbij de kwaliteit van het onderwijs, de resultaten en de doorlopende leerlijn onderwerp van gesprek zijn. Secties maken daarbij ook gebruik van de beschikbare data en sectievoorzitters zullen getraind worden om de software te gebruiken die hen dit mogelijk maakt.
- Alle bovengenoemde kwaliteitsactiviteiten vinden cyclisch plaats en worden onderling in verband gebracht en vormen op die manier ons kwaliteitsbeleid.
- Ons kwaliteitsbeleid leidt er op die manier toe dat leerlingen een ononderbroken ontwikkelingsproces doorlopen en dat de resultaten van leerlingen verbeteren.